

Laidiens: **08.10.2020., Nr. 195**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2020/195.5**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 620

Rīgā 2020. gada 6. oktobrī (prot. Nr. 59 7. §)

Datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma
18. panta piekto daļu un 19. panta trešo daļu*

I. Vispārīgais jautājums

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. kārtību, kādā persona, kura vēlas kārtot datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmenu (turpmāk – pretendents), piesakās datu aizsardzības speciālista kvalifikācijas eksāmena (turpmāk – eksāmens) kārtošanai;
- 1.2. eksāmena saturu;
- 1.3. eksāmena norises un vērtēšanas kārtību;
- 1.4. prasības profesionālās kvalifikācijas uzturēšanai;
- 1.5. datu aizsardzības speciālistu saraksta uzturēšanas kārtību.

II. Eksāmena saturs, organizēšana un norise

2. Eksāmenā pārbauda pretendenta zināšanas un prasmes šādās jomās:

2.1. personas datu aizsardzības teorētiskie pamati un tiesiskais regulējums saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulu (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (turpmāk – Vispārīgā datu aizsardzības regula), un Fizisko personu datu apstrādes likumu:

- 2.1.1. personas datu aizsardzības jēdzieni;
- 2.1.2. Vispārīgās datu aizsardzības regulas teritoriālais un materiālais tvērums;
- 2.1.3. personas datu apstrādes principi;
- 2.1.4. personas datu apstrādes tiesiskie pamati;
- 2.1.5. datu subjekta tiesības un informēšanas pienākums;
- 2.1.6. pārzinis un apstrādātājs, kā arī prasības personas datu aizsardzības atbilstības nodrošināšanai;

2.1.7. personas datu nosūtīšana uz trešajām valstīm vai starptautiskajām organizācijām;

2.1.8. uzraudzības iestāde un konsekvences mehānisms;

2.1.9. tiesību aizsardzības līdzekļi;

2.2. pārziņa atbildība un personas datu drošība:

2.2.1. personas datu apstrādes tehniskie risinājumi;

2.2.2. informācijas drošības uzturēšanas sistēma un tās pārvaldība;

2.2.3. personas datu apstrādes riska analīze, pārvaldība un audits;

2.2.4. inovatīvo tehnoloģiju ietekme uz personas datu aizsardzības aspektiem un ietekmes novērtējums uz datu aizsardzību;

2.2.5. personas datu aizsardzības pārkāpums;

2.2.6. integrēta datu aizsardzība un datu aizsardzība pēc noklusējuma;

2.3. personas datu aizsardzības tiesiskais ietvars un judikatūra:

2.3.1. nozaru tiesiskais regulējums personas datu aizsardzības jautājumos un tā mijiedarbība ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas nosacījumiem;

2.3.2. Eiropas Savienības un citi starptautiskie tiesību akti, kas reglamentē personas datu aizsardzību, un to ietekme uz Latvijas nacionālo normatīvo regulējumu;

2.3.3. judikatūra personas datu aizsardzības jomā.

3. Ne vēlāk kā divus mēnešus pirms eksāmena norises dienas Datu valsts inspekcija (turpmāk – inspekcija) izsludina pieteikšanos eksāmenam, publicējot paziņojumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un inspekcijas tīmekļvietnē. Paziņojumā norāda eksāmena norises laiku, pieteikšanās termiņu, kā arī maksāšanas un dokumentu iesniegšanas kārtību. Eksāmena pieteikšanās termiņš nevar būt īsāks par vienu kalendāra mēnesi. Eksāmena norises vietu paziņo, divas kalendāra nedēļas pirms eksāmena dienas publicējot informāciju inspekcijas tīmekļvietnē.

4. Lai pieteiktos eksāmenam, pretendents iesniedz inspekcijā iesniegumu. Iesniegumā norāda:

4.1. vārdu, uzvārdu;

4.2. personas kodu;

4.3. elektroniskā pasta adresi;

4.4. tālruņa numuru, ja pretendents kā papildu saziņas veidu vēlas to norādīt;

4.5. ziņas, ka veikta samaksa par eksāmena kārtošānu, vai pievieno maksājumu apliecināšu dokumentu vai tā kopiju (neapliecinātu).

5. Pretendents samaksu par eksāmena kārtošānu veic atbilstoši normatīvajos aktos par inspekcijas maksas pakalpojumu cenrādi noteiktajam apmēram un maksāšanas kārtībai. Pretendentam ir tiesības līdz inspekcijas noteiktā pieteikšanās termiņa beigām rakstveidā atsaukt savu iesniegumu un saņemt atpakaļ samaksāto naudu par eksāmena kārtošānu.

6. Inspekcija izvērtē šo noteikumu 4. punktā minēto iesniegumu un tam pievienotos dokumentus un divu nedēļu laikā pēc iesnieguma saņemšanas elektroniski nosūta pretendētājam paziņojumu par atļauju kārtot eksāmenu vai atteikumu eksāmena kārtīšanai. Ja inspekcija konstatē nepilnības šo noteikumu 4. punktā minētajā iesniegumā, tā pretendētājam nosaka termiņu trūkumu novēršanai.

7. Inspekcija nosūta pretendētājam atteikumu eksāmena kārtīšanai un atmaksā samaksāto naudu, ja pastāv kāds no šādiem iemesliem:

7.1. pretendētājs ir nokavējis noteikto pieteikšanās termiņu;

7.2. pretendētājs nav pilnībā veicis samaksu par eksāmena kārtīšanu;

7.3. nav sniegtas šo noteikumu 4. punktā minētās ziņas.

8. Pretendētājs, ierodoties uz eksāmenu, inspekcijas pārstāvim uzrāda personu apliecinošu dokumentu. Inspekcijas pārstāvis pirms eksāmena katram pretendētājam piešķir unikālu identifikācijas kodu.

9. Pirms eksāmena inspekcijas pārstāvis informē pretendētājus par eksāmena norises kārtību.

10. Ja pretendētājs nokavē eksāmena sākumu, viņam ar inspekcijas pārstāvja atļauju ir tiesības kārtot eksāmenu, bet tā izpildes laiks netiek pagarināts. Šāda atļauja netiek sniegta, ja kāds no pretendētājiem jau ir pabeidzis kārtot eksāmenu un atstājis eksāmena telpu.

11. Ja pretendētājs attaisnojošu iemeslu dēļ neierodas uz eksāmenu, viņam ir tiesības to kārtot nākamajā izsludinātajā eksāmena kārtīšanas reizē un otrreiz maksājums par eksāmena kārtīšanu nav jāveic. Pretendētājs par neierašanos un tās iemesliem informē inspekciju līdz eksāmena sākumam, bet, ja tas nav iespējams, ne vēlāk kā mēneša laikā pēc eksāmena norises dienas. Par to, vai neierašanās iemesli ir atzīstami par attaisnojošiem, lemj inspekcijas direktors, pamatojoties uz pretendētāja rakstisku iesniegumu, kam pievienoti attaisnojošos apstākļus apliecinoši dokumenti. Inspekcijas direktora lēmumu pretendētājs var pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

12. Ja iemesli, kuru dēļ pretendētājs nav ieradies uz eksāmenu, netiek atzīti par attaisnojošiem vai pretendētājs par neierašanos un tās iemesliem nav paziņojis inspekcijai šo noteikumu 11. punktā minētajā termiņā, par eksāmena kārtīšanu samaksātā nauda netiek atmaksāta.

13. Eksāmena laikā tā norises telpā (turpmāk – eksāmena telpa) drīkst atrasties pretendenti, kuri kārtot eksāmenu, un inspekcijas pārstāvji.

14. Eksāmena gaitu protokolē inspekcijas pārstāvis. Eksāmena protokolu paraksta attiecīgajā eksāmenā klātesošie inspekcijas pārstāvji. Protokolā norāda:

14.1. eksāmena norises datumu un vietu;

14.2. attiecīgajā eksāmenā klātesošos inspekcijas pārstāvjus;

14.3. eksāmena pirmās un otrās daļas sākuma un noslēguma laiku;

14.4. pretendētājus, kas nokavē eksāmena pirmās vai otrās daļas sākumu, kā arī laiku, kad tie ieradušies;

14.5. pretendētāju, kas atstāj eksāmena telpu eksāmena pirmās vai otrās daļas laikā, kā arī laiku, kad pretendētājs atstāj eksāmena telpu un atgriežas tajā;

14.6. laiku, kad pēdējais pretendētājs ir nodevis eksāmena pirmās un otrās daļas darba izpildes lapu;

14.7. pretendentu skaitu;

14.8. citus ar eksāmena norisi saistītos notikumus.

15. Eksāmena jautājumus un uzdevumus sagatavo inspekcija.

16. Eksāmenam ir divas daļas:

16.1. pirmajā daļā pretendents sniedz rakstiskas atbildes uz 60 testa jautājumiem, kas sadalīti trijās nodaļās atbilstoši šo noteikumu 2. punktā minētajām jomām, – 30 jautājumi par šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minēto jomu, 20 jautājumi par šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto jomu un 10 jautājumi par šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto jomu;

16.2. otrajā daļā pretendents rakstiski risina divus praktiskos uzdevumus.

17. Eksāmens norisinās vienā dienā. Eksāmena vienas daļas ilgums ir divas stundas.

18. Pretendents eksāmena pirmo un otro daļu kārtā, izmantojot eksāmena darba izpildes lapu. Uz darba izpildes lapas norāda šo noteikumu 8. punktā minēto identifikācijas kodu.

19. Pretendentam ir aizliegts eksāmena laikā izmantot normatīvo aktu tekstus, juridisko literatūru, saziņas līdzekļus (piemēram, telekomunikācijas līdzekļus, elektroniskās piezīmju grāmatiņas) un citus palīglīdzekļus. Eksāmena otrajā daļā atļauts izmantot inspekcijas izsniegtos palīgmateriālus.

20. Pretendentam ir aizliegts eksāmena laikā sarunāties un traucēt citus pretendentes, kā arī atstāt eksāmena telpu bez inspekcijas pārstāvja atļaujas.

21. Ja pretendents neievēro šo noteikumu 19. punktā minētos aizliegumus, inspekcijas pārstāvis protokolā un pretendenta darba izpildes lapā izdara atzīmi par izteikto brīdinājumu un izraida attiecīgo pretendentu no eksāmena telpas. Ja pretendents neievēro šo noteikumu 20. punktā minētos aizliegumus, inspekcijas pārstāvis viņu brīdina un protokolā un pretendenta darba izpildes lapā izdara atzīmi par izteikto brīdinājumu. Ja pretendents pēc brīdinājuma saņemšanas pārkāpumu izdara atkārtoti, inspekcijas pārstāvis protokolā un pretendenta darba izpildes lapā izdara atzīmi par izteikto brīdinājumu un izraida attiecīgo pretendentu no eksāmena telpas. Pēc pretendenta izraidīšanas no eksāmena telpas inspekcijas pārstāvis aizliedz pretendentam piedalīties eksāmena turpmākajā kārtošanā un protokolā izdara atzīmi, ka eksāmens nav nokārtots.

22. Eksāmena telpu eksāmena norises laikā atļauts īslaicīgi atstāt, saņemot inspekcijas pārstāvja atļauju. Inspekcijas pārstāvis atļauj atstāt eksāmena telpu vienlaikus tikai vienam pretendentam. Šādā gadījumā pretendents savu darba izpildes lapu nodod inspekcijas pārstāvim, un inspekcijas pārstāvis uz tās atzīmē prombūtnes faktu un laiku. Eksāmena izpildes laiks pretendentam netiek pagarināts.

23. Beidzoties atbilžu sagatavošanas laikam vai pabeidzot atbilžu sagatavošanu pirms noteiktā laika, pretendents eksāmena darba izpildes lapu nodod inspekcijas pārstāvim.

24. Pēc eksāmena darba izpildes lapas nodošanas pretendents atstāj eksāmena telpu.

III. Eksāmena vērtēšanas komisija

25. Pretendentu zināšanas eksāmenā novērtē ar inspekcijas direktora rīkojumu izveidota eksāmena vērtēšanas komisija (turpmāk – komisija). Komisijas sastāvā ir vismaz trīs locekļi. Par komisijas locekļiem var būt personas, kurām ir zināšanas un praktiskā darba pieredze personas datu aizsardzībā.

26. Komisijas locekļi ir atbildīgi par eksāmena satura konfidencialitāti.

IV. Vērtēšanas kārtība un rezultātu paziņošana

27. Komisija eksāmena darbu vai tā daļu nevērtē un darba izpildes lapā un protokolā neizdara ierakstu, ja tā konstatē vienu no šādiem apstākļiem:

27.1. eksāmena darba izpildes lapā pretendents ir norādījis vārdu, uzvārdu vai citus identificējošus datus (izņemot šo noteikumu 8. punktā minēto identifikācijas kodu);

27.2. eksāmena darba izpildes lapā atbildes ir sniegtas, rakstot tās ar zīmuli;

27.3. pretendenta rokraksts ir nesalasāms;

27.4. darba izpildes lapā ir konkrētājā eksāmena daļā klātesošā inspekcijas pārstāvja norāde, ka pretendents ir izdarījis šo noteikumu 19. punktā minēto pārkāpumu vai divus šo noteikumu 20. punktā minētos pārkāpumus.

28. Eksāmena pirmā daļa ir nokārtota, ja pareizo atbilžu īpatsvars ir vismaz 80 % un katras nodaļas ietvaros sniegto pareizo atbilžu īpatsvars nav mazāks par 30 %. Komisija eksāmena otro daļu nevērtē, ja eksāmena pirmajā daļā saņemts negatīvs vērtējums.

29. Eksāmena otrās daļas atbildes vērtē 10 ballu sistēmā atbilstoši eksāmena vērtēšanas kritērijiem (1. pielikums).

30. Katrs komisijas loceklis novērtē pretendenta atbildes uz visiem eksāmena otrās daļas jautājumiem, katras atbildes vērtējumu ieraksta eksāmena otrās daļas vērtējuma lapā (2. pielikums) un, ja nepieciešams, pievieno īsu vērtējuma pamatojumu. Pēc visu atbilžu novērtēšanas komisijas loceklis ieraksta kopējo visu atbilžu vērtējumu, kuru iegūst, summējot otrās daļas uzdevumu atbilžu vērtējumus un izdalot ar abu uzdevumu jautājumu kopējo skaitu. Iegūto aritmētisko rezultātu, ja nepieciešams, noapaļo līdz veselam skaitlim (decimāldaļskaitli, kuram aiz komata ir cipars "5" vai lielāks par "5", apaļo uz augšu) un paraksta vērtējuma lapu. Ja iegūtais aritmētiskais rezultāts nesasniedz četras balles, to neapaļo, un šādā gadījumā vērtējums ir attiecīgi viena, divas vai trīs balles (neapmierinošs vērtējums).

31. Eksāmena otrā daļa ir nokārtota, ja pēc visu komisijas locekļu (kas piedalās eksāmena vērtēšanā) piešķirto vērtējumu kopsummas izdalīšanas ar komisijas locekļu (kas piedalās eksāmena vērtēšanā) skaitu pretendents ir saņēmis vismaz septiņas balles. Iegūto aritmētisko rezultātu, ja nepieciešams, noapaļo līdz veselam skaitlim (decimāldaļskaitli, kuram aiz komata ir cipars "5" vai lielāks par "5", apaļo uz augšu).

32. Komisija vērtējumu norāda protokolā. Protokolam pievieno katra komisijas locekļa aizpildīto komisijas locekļa vērtējuma lapu.

33. Komisijas priekšsēdētājs 10 darbdienu laikā pēc eksāmena beigām iesniedz inspekcijas direktoram komisijas parakstītu protokolu par pretendentu eksāmena rezultātiem.

34. Inspekcijas direktors, pamatojoties uz komisijas iesniegto protokolu, piecu darbdienu laikā pieņem lēmumu par pretendenta iekļaušanu datu aizsardzības speciālistu sarakstā (turpmāk – saraksts), ja pretendents eksāmenu nokārtojis sekmīgi, vai par atteikumu pretendentu iekļaut sarakstā, ja viņš nav nokārtojis eksāmenu.

35. Šo noteikumu 34. punktā minēto lēmumu inspekcija pretendentam nosūta uz viņa iesniegumā norādīto elektroniskā pasta adresi piecu darbdienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas.